



# ПРАВΟΣЛАВНИЙ УКРАЇНЕЦЬ

Детройт, Мічиган

[diasporiana.org.ua](http://diasporiana.org.ua)

РІК XXXIII. Ч. 172-173

BREREN'S MUSEUM  
453 CHICAGO AVENUE  
CHICAGO ILLINOIS  
січень - червень 1994 року

# ПРАВОСЛАВНИЙ УКРАЇНЕЦЬ, ч. 172-173, січень-червень 1984 року

Журнал Української Автокефальної Православної Церкви у вільному світі

Видає Українська Православна Церковна Рада

Редагує Колегія

Ціна окремого числа 1.00 долар.

Адреса Редакції:  
**ORTHODOX UKRAINIAN**  
5130 Prescott St.  
Detroit, Michigan 48212

Адреса для передплат і пожертв:  
Rev. Myron Bezkrornyj  
2105 Ardmore Ave.  
Fort Wayne, IN 46804

Published by the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church in the USA

## УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ

в США й Канаді: на рік — 4.50 дол., на пів року — 2.50 дол.;

в інших країнах — рівновартість 4.50 дол.

Ціна окремого числа 1,00 долар. Набувати в парафіях УАПЦ і в книгарнях.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Статті мусять бути надруковані на машинці в два інтервали або чітко написані. Редакція застерігає за собою право скорочувати статті і виправляти мову та правопис.

## АНТІН КУЩИНСЬКИЙ

СТАТТІ, ПОМІЩЕНІ В «ПРАВОСЛАВНОМУ УКРАЇНЦЕВІ», церковно-громадському місячнику УАПЦ (Соборноправної) в роках 1967-1983, Чикаго-Детройт (В дужках після назви статті зазначено число і рік журналу.)

1. Значення свята св. Володимира, Великого Князя України. (ч. 107 — 1967)

2. З таємниць архиерейського архіву. (ч. 109 — 1968)

3. Преподобний Антоній Печерський. (ч. 110 — 1968)

4. Архистратиг Михаїл — Патрон Кієва й української молоді. (ч. 111 — 1968)

5. Чи український герб повинен бути з хрестом? (ч. 116 — 1969)

6. Святий хрест і його традиційні форми. (ч. 119 та 120 року 1970)

7. З історії свята Покрови. (ч. 124 — 1971)

8. Хрест таки має очолювати наш державний герб. (ч. 125 — 1972)

9. Велич і дороговкази св. Володимира. (ч. 129 — 1973)

10. Преподобний Антоній Печерський. (ч. 129 — 1973)

11. З історії свята і образів Покрови Пресвятої Богородиці. (ч. 134-135—1974)

12. Великодні звичаї українського народу. (ч. 137 і 138 — 1975)

13. Шануймо отців духовних. (ч. 139 — 1975)

14. Свят-Вечірні звичаї Козацької України. (ч. 140 — 1975)

15. Нїде цієї правди діти. (ч. 141 — 1976)

16. Прощальне слово перед труною бл. п. Архипресвітера Григорія Сіваченка. (ч. 144 — 1976)

17. Князь Василь Константинович Острозький. (ч. 146 — 1977)

18. Епохальне значення св. Володимира. (ч. 147 — 1977)

19. Україна воскресне! (ч. 157 і 158 — 1980)

20. Символіка свічки. (ч. 160 — 1981)

21. Історія учить. (ч. 161-162 — 1981)

22. Опис плащаниці — дару Гетьмана Івана Мазепи до церкви Божого гробу в Єрусалимі. (Дослівний перепис з праці Василя Наливайка «По Святій Землі». (ч. 164 — 1982)

23. Заповіт святих Кирила й Мефодія. (ч. 164 — 1982)

24. Найважливіша й найдавніша українська ікона Богоматері. (ч. 165 — 1982)

25. Гетьман Іван Мазепа та його державницькі православні ідеї. (ч. 168 — 1983)

26. Велич Гетьмана Богдана Хмельницького — оборонця Православної Віри. (ч. 170-171 — 1983)

# ПРОПОВІДІ СПАСИТЕЛЯ НАРОДОВІ ОРФИ

## ПРО РОЗУМ Й ПОЧУТТЯ

І священниці промовила знову і сказала: Поговори з нами про Розум й Почуття.

І Він відповів, кажучи:

Ваша душа — це, часто, — поле бою, на якому ваш розум і ваш розсуд воюють проти ваших почуттів і ваших бажань.

Хотілось би, щоб Я міг бути миротворцем у вашій душі, щоб Я міг обернути незгоду й суперництво ваших складових частин на єдність і мелодію.

Але як Я це зроблю, хібащо ви самі теж будете миротворцями, та ні, — любителами всіх ваших складових частин?

Ваш розум і ваші почуття є стерном й вітрилами вашої мореплавної душі.

Якщо або ваше вітрило, або ваше стерно зламаються, ви зможете лише хитатися й дрейфувати, або триматися на місці посеред моря.

Бо розум, якщо він керує один, є обмежуючою силою, а почуття без догляду є полум'ям, що горить до свого знищення.

Через те, не дозволяйте вашій душі піднести ваш розум до висоти почуття, щоб він співав;

І давайте керувати розуму вашими почуттями, щоб ваші почуття жили власним щоденним воскресінням і, мов фенікс, вставали над власним попелом.

Я хочу, щоб ви дивились на ваші міркування і на ваші бажання так, як ви б дивились на двох улюблених гостей у вашім домі.

Певно, ви не віддавали б більше чести одному гостеві над другим, бо той, хто більш уважний до одного, тратить любов і віру обох.

Між горами, коли ви сидите у прохолоді тіні тополів, насолоджуючись миром і тишею далеких полів і луків, тоді

нехай ваше серце каже: «Бог спочиває в розумі».

А коли приходить буря і могутній вітер потрясає ліс і грім та блискавка проголошують велич неба, — тоді нехай ваше серце каже з благоговінням: «Бог перебуває в русі в почуттях».

І через те, що ви є диханням в Божій сфері і листком у Божому лісі, вам теж повинно спочивати в розумі і рухатися в почуттях.

## ПРО СТРАЖДАННЯ

А жінка промовила, кажучи: Поговори з нами про Страждання.

І Він мовив:

Ваше страждання — то пробивання шкаралупи, що оточує ваш розум.

Як кісточка плоду мусить розбитися, щоб її ядро могло опинитися на сонці, так ви мусите знати страждання.

І якби ви могли тримати ваше серце, щоб воно дивувалося чудесам вашого життя, ваше страждання не здавалось би більш дивним, як ваша радість.

І ви б прийняли пори року вашого серця так, як ви завжди приймали пори року, що проходять над вашими нивами.

І ви дивились би з глибоким спокоєм на речі впродовж зим вашого горя.

Багато вашого страждання вибрано вами самими.

То — гірке пиття, яким лікар всередині вас лікує ваше хворе «я».

Через те, довіряйте лікарю і пийте його ліки в тиші і спокої.

Бо його руку, хоч важку й тверду, веде ніжна рука Небаченого.

І чаша, що її він приносить, хоч вона спалює ваші вуста, була вироблена з глини, яку Ганчар змочив Його власними святими сльозами.

Переклав ієромонах ЮВЕНАЛІЙ

## ПРИВІТАННЯ З СВІТОМ

### (ВЕЛИКДЕНЬ)

**Від Малої Ради УАПЦ в США.** Христова Православна Церква по всій вселенній на Великодній утрени оголошує своїм вірним дітям особливе Слово св. Іоана Золотоустого, архієпископа Царгородського, бо це слово найкраще і найкрасномовніше висловлює зміст і значення найбільшого чуда Господа нашого Ісуса Христа — Його преславне на третій день Воскресіння.

Так і ми, Преосвященний ІЗЯСЛАВ, єпископ Чигиринський та Мала Рада Української Автокефальної Православної Церкви (Соборноправної) в США, не своїм слабим словом, а богонадхненим словом — красномовним, змістовним і урочистим словом новопрославленого Священномученика ВАСИЛИЯ, митрополита Київського і всієї України, вітаємо всечесне духовництво й побожних вірних УАПЦ у вільному світі, так як Він колись вітав цим словом всю свою всеукраїнську паству з катедри св. Софії, а тепер вітає всіх нас.

Щиро вітаю вас, любі браття і сестри, з радісним святом пресвітлого Христового воскресіння! Христос воскрес! Але не тільки вас, любе братерство, мені, та мабуть і вам, хотілось би привітати в це свято християнського життя і братерства. Мені хотілось би звернутись з цим радісним привітанням до всіх дітей нашої Української Церкви, до всього нашого рідного народу по всьому світі розсіяного, хотілось би виголосити, щоб усі вони почули: Христос воскрес! Нашому рідному українському народові найбільше личить радіти і веселитися воскресінням Христовим, бо й наш народ силою своєї Церкви тількищо воскресає після довгого сну неволі.

Отже, звернімося з почуттям любови й братерства у Христі, звернімося від щирого серця до всіх наших братів — дітей нашої святої Церкви: Христос воскрес, дорогі брати! Христос воскрес і ми будемо жити! Христос воскрес, перемиг смерть і ми неправду й неволю переможемо! Хай воскресне Бог і розвіються вороги Його! Але в це велике свято братерства й любови не будемо згадувати про ворогів, або й краще ворогів наших назовемо братами й до них звернемося з великоднім привітанням: Христос воскрес!

Коли навіть вороги нашої віри, різні безвірники — вороги Христа, стануть казати: Христа й не було зовсім і Він не воскрес, то ми з більшою вірою й однодушністю скажемо: Христос не тільки був, але Він і вічно є, Він вічно живе, Христос воскрес! Коли б навіть і сам диявол через слуг своїх ширив різні наклепи на Христа воскресшого, на наше життя, світло і надію, ми і йому і його слугам з почуттям всесильної перемоги над ним, з певністю в загибелі його, сміливо скажемо: Христос воскрес! Всьому, що живе й дише, всім створінням Божим скажемо сьогодні, браття, Христос воскрес!

А поміж собою, брати і сестри дорогі, а поміж собою з тим більшою щирістю і любов'ю в Христі забудемо всяку незгоду, один одного обніємо і однодушно підемо далі по шляху відродження своєї рідної Церкви, своєї Матері України, до світла воскресіння й вільного життя нашого народу, і Христос істинний Бог наш, що воскрес із мертвих, що смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував, за молитви Пречистої своєї Матері, святих славних і прехвальних апостолів і всіх святих, помилує і спасе нас, бо Він милосердний і чоловіколюбець. — Амінь.

# РЕЗОЛЮЦІЯ

**Микільських Зборів Великої Ради Української Автокефальної Православної Церкви в США, що відбулися 21 травня 1983 р. в Ноксі, Індіана**

## **ЧЕРЕЗ ТЕ, ЩО**

Архиєпископ Петро таємно і з прямим порушенням одноголосного рішення П'ятого Надзвичайного Собору, що відбувся в грудні 1973 року в Клівленді, Огайо, приєднався до юрисдикції бувшого Митрополита Григорія;

Архиєпископ Петро зробив це без відома і згоди духовництва й керівного органу Церкви — Великої і Малої Ради — і без будь-якого уповноваження останніх;

Архиєпископ Петро зламав свою архипастирську присягу, що її він прийняв перед хіротонією при здоровому розумі й повній відповідальності за наслідки;

Архиєпископ Петро зігнував і порушив принцип соборності нашої Церкви, переданий нам Мучениками — Митрополитами, Архиєпископами, Єпископами, Священиками й мільйонами віруючих Української Автокефальної Православної Церкви, відродженої в 1921 році на Україні;

Архиєпископ Петро пішов на змову проти УАПЦеркви в США, а особливо проти Св.-Андріївської української автокефальної православної Церкви в Детройті, Мічіган, з п. Федором Дуб'ягою, який був виключений з нашої Церкви в жовтні 1976 року покійним Архиєпископом ОЛЕКСІЄМ і ніколи не був поновлений;

Архиєпископ Петро перервав свої зв'язки з настоятелем, членами ради й директорами та членством Св.-Андріївської української автокефальної православної Церкви в Детройті, Мічіган, даючи натомість свою обслугу й підтримку опозиції, яка при різних нагодах приносила неславу Церкві взагалі, а українській громаді в Детройті зокрема, —

## **ТОМУ**

а) Велика Рада Української Автокефальної Православної Церкви в США констатує, що з своєї власної волі Архиєпископ Петро залишив і покинув нашу Церкву від 23-24 квітня 1983 року, і своїми вищезазначеними діями втратив усі становища, права, привілеї і почесні, особливо ж становище Правлячого Єпископа нашої Церкви;

Велика Рада ухвалює, щоб духовництво УАПЦ в США надалі не поминало Архиєпископа Петра на богослуженнях, не приймало його послань і не послужило з ним ні при яких нагодах;

Велика Рада ухвалює, щоб віднині ніяка парафія УАПЦ в США не запрошувала Архиєпископа Петра і не приймала його послань чи розпоряджень;

б) Велика Рада офіційно обирає, визначає і затверджує Його Преосвященство Преосвященного ІЗЯСЛАВА правлячим єпископом Української Автокефальної Православної Церкви в США і надає йому всі права, привілеї і почесні, належні цьому становищу;

Велика Рада ухвалює, щоб усі наші парафії і духівництво прийняли Його Пресвященство Єпископа Ізяслава як Правлячого Єпископа, поминали його ім'я на всіх богослуженнях і слухали його розпоряджень щодо духовного життя парафіян.

Цю РЕЗОЛЮЦІЮ прийнято одностайно.

Його Пресвященство, Пресвященний Єпископ ІЗЯСЛАВ прийняв обрання і виголосив промову про прийняття, обіцяючи виконувати свої обов'язки правлячого єпископа для добра Церкви, у повній співпраці з Великою і Малою Радою Української Автокефальної Православної Церкви в США.

Всі учасники проспівали „Довгі літа“ Єпископові Ізяславові.

ДЕСЯТЬ РОКІВ ТОМУ

## THE UKRAINIAN AUTOCEPHALOUS ORTHODOX CHURCH IN THE UNITED STATES

2710 West Iowa Street  
Chicago 22, Illinois  
EVerglades 4-6231

The Most Reverend  
Archbishop Hryhorij

До відома о. о. настоятелів іВірних  
Укр. Автокеф. Православної Церкви (Соборноправної).

В неділю 13-го серпня 1972-го року, після служби Божої, в олтарі ієромонах Петро Колісник мене, Митрополита Григорія У.А.П.Ц. тяжко образив в присутности прот. о. Тимофія Фіня. За таку образу, згідно Святих Канонів, (Ап. 55. четв. 18. і шост. 34.) повинен бути позбавлений Сану. Приймаючи до уваги його повне незнання не тільки Святих Канонів, а навіть, як я переконався, і молитви Господньої „Отчечаш“, тому стримався від будь якої кари з надією, що він зрозуміє, що таке Церква і Священство і зокрема, Єпископ, і прийде до покаяння, а він замість того, щоб покаятися з ігнорував Архирейську заборону і 28-го та 29-го липня 1973-го року почав відправляти служби Божі і цим, згідно вище зазначених Канонів, позбавив себе Священного Сану, що Собор Єпископів У.А.П.Ц. та Митрополита Рада 20-го жовтня 1973-го року це ствердила.

З цього часу всі Богослужіння Петра Колісника не мають ніякої сили і значіння і той, хто буде єднатися з ним у молитві, вчинить великий гріх і підпаде відлученню від Православної Церкви. (Ап. 10-11.)

З Благословення Григорія — Митрополита У.А.П.Ц. на чужині.  
Секретар Митрополічної Ради У.А.П.Ц. Микола Ляшенко  
м. Чікаго жовтня 22-го дня 1973-го року Божого

ВІД РЕДАКЦІЇ. Передруковуємо вищеподаний документ із серії «Десять років тому» без будь-яких змін, залишаючи навіть друкарські помилки. Документ говорить сам за себе і ніяких коментарів не потребує.

# ЄПИСКОП ІЗЯСЛАВ ВІДВІДАВ ПАРАФІЇ УАПЦ (СОБОРНОПРАВНОЇ)

Прибувши з Каліфорнії в кінці листопада 1983 р. до Детройту, Преосвященний Владика ІЗЯСЛАВ, Єпископ Чигиринський, приступив до відвідування парафій його юрисдикції в штатах Мічиган, Індіана і Огайо.

З нагоди Дня подяки у п'ятницю, 25 листопада, владика відправляв Архиерейську літургію в сослуженні о. Ол. Биковця в оновленій і прибраній церкві Преп. Антонія Печерського в м. Нокс, Індіана, проповідував і видав грамоту жертводавцям і добродійцям. Апостола читав і хором керував бр. Мирон Безкровний. Заходами бр. Івана Богдановича приготовано було сестрицями багатий обід у залі пластунок. Місцева газета повідомила про приїзд владики, а мер міста прислав привітання. Попрощавшись з вірними, єпископ від'їхав до Флінту, Мічиган.

В суботу, 26 листопада, в церкві св. ап. Петра й Павла владика відслужив Літургію, проповідував і взяв участь у спільній трапезі, що її приготували сестриці, а керував нею бр. Михайло Гаевський, голова ПРади. На відправі співала вся церква під проводом дяка Михайла Нагірного.

Урочисту Архиерейську Літургію в катедрі св. ап. Андрія Первозваного в Детройті, Мічиган, Преосвященний відслужив у неділю, 27 листопада, в сослуженні настоятеля і при співі катедрального хору, а іподияконували брати Павло й Михайло Євичі та хлопці-прислужники Івась і Микола Гарасимови й Марко Мазуро. Перед входом до храму голова ПРади бр. Леонтій Тимошенко привітав владика хлібом-сіллю, а Ніна Гарасимова від сестрицтва квітами. Вислухавши відправу й змістовну проповідь,



Перед початком Архиерейської літургії 25 листопада 1983 р. в храмі Преподобного Антонія Печерського в м. Нокс, штат Індіана, Преосвященний Владика ІЗЯСЛАВ читає молитву на освячення нових і оновлених ікон.

Фото: Володимир Закопний.

парафіяни зібралися на обід у церковній залі, де представники парафії, сестрицтва й хору привітали дорогого гостя-архипастиря з приїздом, а прот. Ол. Биковця з днем народження.

Відпочивши після поїздки і відправ, у суботу 3 грудня єпископ ІЗЯСЛАВ з супроводом прибув до Клівленду, Огайо, на відправу в церкві св. ап. Андрія і вислухав увечорі всенічну, що їй служили о. Ол. Биковець з дияконом Іваном Долинським, а дякували ієродиякон Ілля й с. Марта Стрілець. В неділю хлібом-сіллю владику зустрічав заступник голови ПРади бр. Михайло Голосніченко. Архирейську Літургію в послуженні священика й диякона Преосвященний відслужив у переповненому храмі при співі збірного хору під кер. митр. прот. Степана Посаківського та виголосив вірним глибокозмістовне слово про значення св. ап. Андрія для нашої Церкви й батьківщини. Після молебня до св. ап. Андрія в церковній залі відбулася багатолюдна трапеза, що її приготували сестриці на чолі з старшою сестрою Євгенією Вовченко. Тостмайстром був місцевий священик о. С. Посаківський, за почесним столом сиділи єп. ІЗЯСЛАВ, духівництво, д-р Володимир Іванович. Промови виголосували владика о. Ол. Биковець і бр. Сергій Якимців. Священик парафії Св. Трійці о. Євген Богуславський вшанував братню парафію своїм прибуттям на храмову трапезу. На прощання владика «віншував» усім парафіянам і гостям з нагоди наближення Нового року.

Урочисте храмове свято в катедрі св. ап. Андрія в Детройті почалося Архирейською всенічною в суботу, 10 грудня. Владичі сослужили грецький священик о. Теодор Мерко, сербський о. Урош Булатовіч і настоятель, а співав невеликий хор. Після належної зустрічі в неділю під гомін дзвонів і при співі катедрального хору Преосвященний ІЗЯСЛАВ відправив Божественну Літургію і висвятив члена Малої Ради бр. М. Безкровного в сан диякона. Хором керувала Олександра Ковальська, Апостола читав кол. старшина УПА бр. Олександр Дейнека. Крім парафіян, молилися гості з Форт-

Вейну, Флінту й Детройту та брати-біло-руси.

Після храмового молебня й належних многоліть у залі УКЦентру відбувся пісний храмовий обід. Настоятель привітав нововисвяченого диякона о. Мирона і всіх присутніх, подякував Архипастиреві за духовну насолоду з відправи й проповіді. Привітання від братньої парафії БАПЦ Св. Духа виголосив д-р Володимир Бакуновіч, а владика закінчив трапезу своїм повчальним словом і віншуванням.

Відправляючи в катедрі св. ап. Андрія в Детройті 27 грудня — в день пам'яті новопрославлених Священномучеників Василя і Миколая, митрополитів Київських, — владика ІЗЯСЛАВ висвятив диякона М. Безкровного в сан священика та взяв участь у засіданні Малої Ради УАПЦ (Соборноправної) для підсумків успішно відбутої візитації парафії.

**Прот. Ол. БИКОВЕЦЬ**

Від автора. Цей допис своєчасно було надіслано до «Українських вістей», але редакція не помістила його з невідомих причин.

### **БЛАГОСЛОВЕННА ГРАМОТА**

Прикликаємо Вседіюче Боже благословення на побожних братів і сестер у Христі

Володимира Закопного,  
Ангелину Вітовську,  
Ольгу Галів,  
Стефанію Тертишну,  
Дмитра Борсука,

які виявили — з любови до Бога — велику жертвенність і щирю працю для добра і краси храму Преподобного Антонія Печерського в Богом береженому місті Нокс, штат Індіана.

Преосвященний Владика  
† ІЗЯСЛАВ  
Єпископ Чигиринський  
УАПЦ

Дано в День Подяки 24 листопада 1983 р. Б. при катедрі св. ап. Андрія Первозваного в Детройті, Міч.



# П Р И В І Т А Н Н Я

на день шанування пам'яті новопрославлених Священномучеників  
ВАСИЛІЯ і МИКОЛАЯ, Митрополитів Київських, 27 грудня 1983 р. Б.

Преосвященний Владико ІЗЯСЛАВЕ!  
Всечесний протопресвітере о. Олександр і інші духовні особи, а також усі дорогі брати і сестри у Христі!

В день відзначення двохліття найбільшого свята в історії УАПЦ, а це канонізації наших Священномучеників ВАСИЛІЯ і МИКОЛАЯ 27 грудня 1981 р. Б., хочу Вас усіх у цей радісний день привітати і побажати Вам усім всього найкращого, а в першу чергу аби Господь Бог був поміж Вами і Вами керував.

Аби у Вас була широбратерська любов та пошана один до одного. А також аби не забували рідного краю, де відродилась наша Українська Автокефальна Православна Церква, продовжувачами якої осталися Ви! Ця Церква відродилась в нашій батьківщині, де кожна грудка землі просякнута кров'ю не тільки наших братів, сестер і батьків, але ще прадідів, які боролися з різними окупантами нашої батьківщини, бажаючи залишити для нас вільне життя.

Але не судилося нам жити у вільній батьківщині, а рятуючи життя, ми залишили рідні землі і все, що було дороге нашому серцю. Лиш винесли на чужину в своїх серцях відроджену в 1921 році Українську Автокефальну Православну Церкву, але й у вільному світі не довго тишилися нею. Бо як писав наш Відродитель УАПЦеркви, Священномученик ВАСИЛІЙ, багато наплудила мачуха (російська церква) своїх дітей, і розкинула не тільки по Україні, але розлізлись по цілому світі, та під українським іменем, прикрившись ярею і хрестом, задушили нашу УАПЦеркву.

Оце остався лиш маленький острівчик, на якому зберігається частинка рідної Матері-Церкви, де продовжуються Богослуження за перекладом Всеукраїнської Православної Церковної Ради з 1920-их років.

А це є Ваша церква, де Ви разом із церковним хором, в усіх богослуженнях творите дослівно щось божественно-надлюдське. І це не тільки я так відчуваю, а й інші. Колись у Вас у Детройті відбувався Церковний Собор, і були делегати з нашої церкви у Філадельфії, а коли повернулись, то один делегат П. Б. сказав: «Як на Службі Божій заспівав хор, то я не знав, чи я вже в небі, чи ще на землі». Оце і зо мною таке буває, коли я буваю у Вас на богослуженні: дослівно відчувається присутність усіх душ наших священномучеників, яких ворог замордував за нашу УАПЦеркву.

Аби Ви не думали, що неправду Вам говорю про Ваші київські відправи, то подаю вам уривок з «УПСлова» про те, як і інші люди відчувають київські богослуження:

«...Крім того Владика Митрополит запросив духовенство, делегатів і гостей на зразкову Вечірню Відправу, що її відслужив ректор Св. Софійської Духовної Семінарії у С. Бавнд Бруку прот. Ф. Істочин. Присутні на Вечірні були захоплені її величністю, що пригадувала відправи у київських святинях» (ч. 10, 1978).

Молю наших Священномучеників ВАСИЛІЯ і МИКОЛАЯ і всіх наших Мучеників, аби виблагали в Господа Бога ласку для Вас усіх, щоб Ви могли зберегти цю нашу Перлину-Церкву і для молодого покоління.

Я дуже жалію, що не можу бути у Вас на цьому урочистому святі, але духом і молитвою я буду з Вами.

Нехай Господь Бог і наші Святі у всьому Вам допомагають!

**Катерина ЗАХОВАЙКО**

Філадельфія, 22 грудня 1983 р. Б.  
П. С. Висилаю 30.00 дол. на проведення свята.

## НЯЗЬ ВОЛОДИМИР ПРИЙНЯВ ПРАВОСЛАВІЄ, А НЕ КАТОЛИЦТВО

(ЗАКІНЧЕННЯ) З того часу не стало навіть видимої єдності в слов'янському світі; з того часу Рим навівши забив собі памороки нехристиянською ідеєю: при допомозі Польщі златиншити весь Схід ніби він справді не християнський... Бувши не встані виконати цього заміру, Рим обмежився покищо бодай тим, що пізніш відірвав хоч частину українського народу від праматірного кореня (унія)... «На знищення Руси!..»

І не дивлячись на все це, латинські (й польські та уніятські) письменники дуже часто вперто твердять, ніби Християнство в Україні розпочали латинські місіонери, посланці Папи, і що ніби українці пізніш відпали від послуху Папі та прийняли собі грецьку ієрархію.

Але твердження це не має під собою жодних правдивих наукових підстав. Поперше, наші джерела ніде ані одним словом нічого про це не говорять; коли б оправді папські посланці на вернули Україну до Христа, про це наші джерела таки заховали б якусь звітку, бодай найменшу. Приймати нам латинський обряд не було тоді найменших підстав, — як ми бачили вище, сусіди латинників не були сильні, й тому політично Папа мало чим допоміг би нам. Інша справа греки. Греція-Візантія була тоді могутня держава, з найбільшою в Європі культурою; релігійно поєднатися в таку Грецією було нам політично безумовно дуже вигідно. Так само вигідно було й грекам приєднати нас до своєї Віри, — ставши греко-православною, Україна переставала нападати на Грецію, переставала бути в союзі проти них.

Подруте, нема й латинських правдивих джерел про охрещення українського народу посланцями Папи. Ті джерела, які про це говорять, зовсім неправдиві та легендарні.

Так, західні латинські літописи подають, ніби року 959-го княгиня Ольга по-

силала на Захід до Короля німецького Оттона I якийсь посольство. Ці літописці розказують, ніби Олена (так звалася Ольга по охрещенні) просила собі Єпископа та Священиків. Оттон охоче послав р. 961-го в Україну Єпископа Адальберта, але виявилось, що посольство Ольжине приходило «лживо», як скаржитися західній літописець, бо р. 962-го «вернувся назад Єп. Адальберт, бо не мав успіху в тім, за чим його послали, бо бачив працю свою зайвою; як вертався він, деяких товаришів його вбито, а сам він насилу втік».\*

Чого приходило до царя Оттона це посольство, — не відомо нам; наш літописець про це ані пари з уст. Літопис Гільдесгеймський (кінця X-го віку) розповідає про це так: «Прийшли до короля Оттона послы Руського народу й просили його, щоб він послав до них одного з своїх Єпископів, який показав би їм дорогу правдиву, і говорили, що хочять покинути своє язичтво й прийняти Християнську Віру. Король послухався, і послав до них Єпископа Віри Католицької Адальберта, але вони, як показав кінець справи, в усьому набрехали».\*\*

Отже, як бачимо, західні літописи говорять, ніби Ольга посилала до Оттона просити собі Єпископа. На цій основі католицькі письменники твердять, ніби Ольгу охрестили католики. Але на це нема жодних підстав, бо Ольга тоді була вже безумовно охрещена. Треба думати, що Ольга може й посилала до Оттона посольство в невідомій нам справі, а Оттон, відомий, як насадитель насильям Християнства серед Слов'ян, хотів скористати з випадку, і проти бажання Ольги настирливо послав таки в Україну свого непрошеного Єпископа; але Єпископ цей, як розказують літописи, зму-

\* Е. Голубинский: История Русской Церкви, т. I ч. I ст. 103, М. 1901.

\*\* Там само, ст. 103.

шений був утікати з України, нічого не зробивши. Де ж тут охрещення Ольги в Католицизмі?

Італійський чернець Петро Даміані (Petrus Damiani), пізніш кардинал, що помер в 1017 році, розповідає, ніби Україну охрестив латинський Єпископ Брунчи Бруно, в чернецтві Боніфатій. Петро Даміані оповідає, ніби Бруно пішов до язичників (але не говорить, яких) і ревноту проповідував їм Християнство, бажаючи мучеництва, але ті його не займали. Пішов тоді Бруно до українського князя (ad regem Russorum) й почав йому гаряче проповідувати. Бруно був босний, зодягнений в лахміття. Князь думав, що Бруно бажає собі заробити на бідність, а тому запропонував йому щедрі дарунки, якщо він перестане плести нісенітницю. Тоді Бруно переодягся в єпископські ризи й знову прийшов у княжий двірць. Князь наказав запалити два огнищі, так що огні їх сходилися, й запропонував Брунові пройти поміж ними, — коли вийде з огню здоровий, то князь з боярами обіцяв охреститися. Бруно на це погодився. Зо всіх сторін окропив він огонь святою водою, поклав, сміло пішов в огненне море, й вийшов звідти зовсім здоровий, — не зайнялося навіть волосся на його голові... По цім чуді український князь з народом охрестився в озері, бо народу було багато. У князя був брат; прийшов і до нього Бруно й уговорював охреститися, але той наказав зняти Брунові голову. Коли Єпископа скатували, то цей брат зараз же осліп, а всі присутні поставали правцем. Прийшов тоді князь, помолився за всіх грішних, — і брат і присутні видужали, й зараз охрестився.

Ось така Даміанова байка про хрещення українського народу латинським Єпископом. Як бачимо, вона повна нестворених речей; і коли ми нерідко відкидаємо легенди власних істориків XI-го віку, чому мусимо вірити чужим?

Але маємо такий переконливий доказ, що італієць Петро Даміані, який написав життя Бруна, прикрашував це життя різними додатками, як то роблять наші письменники, складаючи подібні Життя. Товариш Бруна по школі, його родич Тітмар, Єпископ Мерзебурський, у своїй

Хроніці розказує про охрещення українського народу й про місіонерську працю Бруна. Розказуючи про наше охрещення, Тітмар ані одним словом не згадує про Бруна, й говорить просто, що український народ охрестився від греків. Цей таки історик каже, що Бруно взагалі почав навчати вже тоді, коли Україна була охрещена.

До нашого часу зберігся лист цього самого Бруна до короля Генриха. З листа видно, що Бруно справді був в Україні, — але вже по нашім охрещенні (десь у р.р. 1006 — 1007), і він сам ані одним словом не згадує про те, ніби він проповідував слово Боже українському народові. В Україні він був випадком, вертаючись від Печенігів, де дійсно проповідував; він завітав до князя Володимира й гостив у нього цілий місяць.\*

Звичайно, цілком можливо, що Папа таки прислав своїх людей в Україну, бажаючи повернути її на латинство. Так, в однім з Літописів, в т. зв. Никоновім, читаємо, що під кінець життя князя Ярополка приходили до нього послы з Риму від Папи, — певне для того, щоб нахилити його на Християнство. А під 988 роком у тім же Літопису читаємо, що приходили папські послы й до Володимира, й принесли йому мощі святих (Климентя), — цього часу Володимир був у Корсуні, і послы нахилили князя прийняти Християнство від Папи, а не від Греків, але Володимир на це не погодився.

Отже, нема жодних підстав говорити, ніби Володимир прийняв Християнство від Папи, а не від Греків; легенду що підтримують тільки латинники та їхні прихильники виключно з політичних міркувань, бо наукових доказів на це нема.

#### XIV.

**Наука ясно твердить: князь Володимир прийняв грецьке Православ'я, а не латинське Католицизтво.**

На основі всього вищеподаного роблю такі висновки:

1. Реальний і фактичний розділ єдиної Вселенської Церкви припадає на 867-ий

\*Є. Голубинський: Історія Церкви, ст. 216 — 221.

рік, на час Костянтинопольського Собору, коли, на прохання Патріярха Фотія, Папа Николай I був виклятий за внесення неправославних вірувань до Римської Церкви. А це було ще за 121 рік до охрещення України.

2. Про цей реальний розділ Християнської Церкви Україна докладно знала, бо мала з Грецією живі реальні зв'язки. Від цього поділу до охрещення України пройшло 121 рік (867 — 988), за які Україна глибоко пізнала і Церкву грецьку, і Церкву римську, й свідомо стала на бік першої, відкидаючи другу, як чужу, «німецьку».

3. Початковий Київський Літопис свідчить, що Володимир свідомо й по довгому вивченні справи вирішив прийняти за Віру України грецьке Православ'я, як прийняла його й княгиня Ольга, «наймудріша зо всіх людей».

4. Ще перед часом князя Володимира Вселенська Церква ясно й глибоко розпалася року 867-го на дві Церкви: Східню грецьку, й Західню римську, і що справа була так, що від єдиної Християнської Церкви, яка складалася з п'ятьох Патріярхатів, відпав один, Патріярхат Римський, і став творити собі окрему Церкву з багатьма відмінами від Православної Віри. Цебто «схизматиками» стали католики, а не православні.

5. Оповідання про охрещення князя Володимира й України, складене ще в X — XI віках, сильно виступає проти Римської Церкви, і вже через це твердження, ніби князь Володимир прийняв рим-

ську Віру, зовсім не згідне з науковою правдою.

6. Глибший дослід справи показує, що Православ'я защепилося в Україні ще до кн. Володимира, і тому він іншої Віри приймати не міг уже через реальний тодішній стан.

7. Зовнішні політичні обставини вели кн. Володимира до могутньої й висококультурної Візантії, а не до слабого й некультурного Риму, що до того всього був запеклим ворогом слов'янства.

8. Уся церковна обстановка в Україні в XI-му віці була тільки грецько-православна, а не латино-католицька, а це так само ясно свідчить, що князь Володимир прийняв тільки Грецьке Православ'я, а не латинське Католицизм.

10. VI. 1951.

[ВІСНИК ПЕГ]

#### ЦІКАВА БАГАТОІЛЮСТРОВАНА КНИЖКА

«Державний герб Християнської України» подає праісторію тризуба, його символічне значення, історію цього знамені за Великого Князя Володимира Святого, за Козацької доби та закони про герб за часів відродження Української Держави 1917-1919 років та критику ворогів і неприхильників святого хреста.

Замовляти її за передплату ШІСТЬ (6) американських доларів можна на адресу:

Ukrainian Cossack Brotherhood  
2346 West Rice Street  
Chicago, IL 60622 U.S.A.

**УВАГА!**

**СВЯЩЕННОСЛУЖИТЕЛІ І ВІРНІ!**

**УВАГА!**

Видавництво УАПЦ в США „Православний Українець”  
випустило першим друкованим виданням

## „ПРОПОВІДІ НА АПОСТОЛЬСЬКІ ПОСЛАННЯ”

МИТРОПОЛИТА ВАСИЛЯ ЛИПКІВСЬКОГО.

Понад 200 стор., добрий папір, обкладинка М. Дмитренка.  
Післяслово протопресвітера проф. Ігоря Губаржевського.  
Ціна з пересилкою \$5.00 — на групові замовлення знижка.  
Набувати в парафіях УАПЦ або замовляти у Видавництві.

ORTHODOX UKRAINIAN  
5160 Harold Street  
Detroit, Michigan 48212

ції. Мова федерації мала бути московська, віра православна. Слов'ян інших віровизнань мали заохочувати перейти на православ'я московського зразка. Столицею цієї федерації, з огляду на центральне положення, мав бути Київ, який, однак, вилучався зі складу України.

Як бачимо, Костомаров мав на меті з'єднати під московського царя навіть тих слов'ян, які ніколи до московської імперії не належали. Статут цього «общества» дуже далеко відбігав від поучення св. Кирила та Методія, але цілком збігався з ідеями московського поета Пушкіна, який писав: «Словянские ль ручьи сольются в русском море? Оно ль иссякнет? Вот вопрос.» І власне Пушкін — речник московського імперіялізму — мусів би бути патроном цього «общества».

Крім «устава»-статуту, «общество» мало т. зв. «Книги битія» — претенсійно названа маленька брошура на 24 сторінки малого формату, де описується страждання України, яка не мала де голову прихилити, аж притулилась до Московщини та царя.

«Книга битія» — це плягіят на твір польського письменника Міцкевича під назвою «Пельгжимка»\*) в якій автор доводить, що в слов'янській федерації полякам як народові, що «був обраний Богом і очищений в тяжких історичних стражданнях, належить керувати». Міцкевичу навіть би на думку не прийшло, щоб у тій федерації мова могла бути не польська, щоб Польщу було поділено на частини, а у Варшаві, виділеній зі складу Польщі, сиділа якась влада, яка б урядувала московською мовою. Але наші обмосковлені малороси бажали створити федерацію, в якій провідну роль займав би московський нарід.

В «уставе общества» названо українців южноросами, а москалів — северноросами, щоб підкреслити їхнє спільне походження.

І до такої федерації мав би належати Тарас Шевченко?

\*) «Księgi narodu Polskiego i Pielgrzymstwa Polskiego», видані 1832 року в Парижі.

Розглядаючи його ставлення до ворогів України — москалів, яке він висловлює на протязі цілого свого життя, як поневолювачів своєї вітчизни, чи можна припускати, що він бажав би бути членом того «общества», яке закріплювало панування Московщини над Україною?

Та, не зважаючи на те, що більшість істориків і літературознавців мусять знати як погляди Шевченка, так і мету слов'янського «общества», вони вперто доводять, всупереч здоровому глуздові, що Шевченко таки був кирило-методіївцем.

Через донос студента Петрова московська жандармерія заарештувала Шевченка 15 квітня 1847 р., коли він в'їздив до Києва. При обшуку не знайшли в нього нічого, що могло б його пов'язувати з слов'янським «обществом», ані статуту, ані персня чи образу св. Кирила й Методія. Все ж, на початку слідства, московські слідчі органи, з огляду на донос, були певні, що Шевченко був одним із головних осіб того «общества», але після розгляду справи знайшли, що «Шевченко не принадлежал к Украинско-славянскому обществу и действовал отдельно».

Під час слідства були розглянені конфісковані вірші й вислід, поданий ген. Дубельтом, показує, що всі московські слідчі зрозуміли ідеї творів Шевченка і підкреслювали в них усе те, що могло б загрожувати московському пануванню в Україні. В його поемах «Сон», «Перебендя», «Кобзар», «Катерина», «До Основ'яненка», «Кавказ», «Іван Підкова», «Тарас Трясило», «Гайдамаки», «Іржавець», «Великий льох» та навіть в легально виданому «Кобзарі» московська влада бачила бажання поета викликати ненависть до московського панування і ті твори вважала дуже небезпечними, не тільки як протирежимні, але й проти-московські. Граф Орлов, після засуду Шевченка — безтермінове заслання простим солдатом в Оренбурзьку губернию, — писав: «Шевченко сочинял на малоросійском языкѣ стихи, в которых то выражал плач о мнимых бедствиях Украйны, то описывал славу гетманских времен» (переклад: Шевченко складав малоросійською мовою вірші, в яких

висловлював плач про уявні злигодні України та описував славу гетьманських часів).

У судовій «справі» про це говорилося так:

«Шевченко приобрел... славу знаменитого малороссийского писателя, а потому стихи его вдвойне вредные и опасные. С любимыми стихами в Мароссия могли посягаться и впоследствии укрепиться мысли о мнимом блаженстве времен гетманщины, о счастье возвратить эти времена и о возможности Украины существовать в виде отдельного государства» (переклад: Шевченко здобув славу знаменитого малоросійського письменника, а тому його вірші подвійно небезпечні. З улюбленими віршами в Малоросії могли б засіялись і пізніше зміцнитись думки про уявний добробут часів гетьманщини, про щастя повернути ці часи та про можливість України існувати у вигляді окремої держави).

Ось що ще знаходимо в урядових документах того часу:

«Судя по чрезмерному уважению, которое питали и лично к Шевченке и к его стихотворениям все украинско-славянисты, сначала казалось, что он мог быть если не действующим лицом между ними, то орудием, которым они хотели воспользоваться в своих замыслах, но с одной стороны эти замыслы были не столь важны, как представлялось при первом взгляде, а с другой — Шевченко начал писать возмутительные сочинения еще с 1837 года, когда славянские идеи не занимали киевских ученых, равно и все дело доказывает, что Шевченко не принадлежал к Украинско-славянскому обществу и действовал отдельно» (переклад: Судячи по величезній пошані, яку мали і особисто до Шевченка і до його віршів усі україно-слов'янсти, спочатку здавалось, що він міг бути якщо не діяльною особою поміж ними, то зняряд-дям, котрим вони бажали користуватись у своїх плянах, але з одного боку ці пляни не були настільки важливі, як здавалось на перший погляд, а з другого — Шевченко почав писати свої обурливі твори ще від 1837 року, коли слов'янські ідеї ще не цікавили київських науковців;

так само й ціла справа доводить, що Шевченко не належав до Україно-слов'янського товариства).

Цими словами «злочин» Шевченка зформульований ясно і виразно. Це і є те, чого москалі різних кольорів і напрямків панічно бояться, щоб Україна, під впливом поезій Шевченка, не збудилась і щоб не впала полуда з очей закутого велетня.

Біограф Шевченка Олександр Кониський писав, що серед ідей Кирило-методіївського братства Шевченкові найбільше не подобалась ідея єднання з москалями.

Тепер треба сказати, як були покарані деякі члени та ідеолог «Слов'янського общества» — Микола Костомаров.

Микола Гулак-Артемовський — 3 роки тюрми та заслання.

Пантелеймон Куліш — 1 рік тюрми та заслання до Вологди, де він продовжував етнографічні та історичні праці.

Ідеолог братства — Микола Костомаров — 1 рік тюрми та заслання в Саратов, де він працював перекладачем у губернському правлінні з платнею 350 рублів на рік. Пізніше завідував кримінальними та секретним відділами уряду й продовжував свою працю над історією Московщини, яку видав у 10-ох томах.

Під час слідства Костомаров сказав про Кирило-методіївське братство: «Оно никогда не существовало, ежели ж бы оно стало чем-нибудь правильным в противозаконном духе, то я бы непременно донес об этом» (переклад: Воно (братство) ніколи не існувало, а якщо б існувало і стало небезпечним для держави, я обов'язково зробив би донос про це).

Таке «покаяніє» напевно переконало московський уряд і 1858 року Костомаров був звільнений та поїхав на лікування в Європу, а після повороту оселився в Петербурзі, де одержав посаду професора університету.

Про твори ж Т. Шевченка Костомаров сказав, що переховував їх у себе виключно задля мови, «а разделять гнусных мыслей, в них изложенных, не мог никогда» (а поділяти огидні думки, в них висловлені, ніколи не міг).

Шевченко ж був засуджений на безтермінове заслання в Оренбурзьку губерню — в московське військо, без права писати й малювати! 10 років пробув він на засланні й не мав виглядів на звільнення.

Чому ж московський уряд покарав Шевченка так жорстоко, а члени «Слов'янського общества» одержали такі порівняно легкі кари за свою участь у змові проти московського уряду?

Змова проти уряду була москалям не страшна, тим більше, що ці змовники хотіли поширити шанування Московщини і на тих слов'ян, які дотепер не були під Московщиною.

Вина Шевченка була незмірно більша, він мріяв і захоплював українців своїми віршами до повстання, не тільки проти режиму, але проти панування московської нації над Україною.

Нарешті, завдяки старанням приятелів, 1858 року Шевченка звільнили з заслання і він переїхав до Петербургу хворий та виснажений. В Україну його не пустили. Щойно згодом Шевченко одобув дозвіл на подорож в Україну і негайно III-й відділ жандармерії повідомив жандармерію Києва, Полтави та Чернігова про те, що Шевченко їде в Україну та що їхнім обов'язком є стежити за кожним його кроком. До поета були приділені таємні агенти, які стежили за ним, і врешті генерал-губернатор Васильчиков порадив Шевченкові негайно виїхати з України та послав до московської влади внесок, щоб не дозволяли Шевченкові жити в Україні. Вернувся Шевченко назад до Петербургу і там 11 березня 1861 року закінчилось тяжке життя нашого пророка національного відродження.

Канадський письменник і перекладач поезій Шевченка на англійську мову Олександр Гунтер писав про нього, порівнюючи його із шотландським поетом Робертом Бернсом: «Шотландський поет зробив свій народ більш гордим та щасливим, Шевченко ж дав своєму народові силу й віру в майбутнє».

Тарас Шевченко прожив усього 47 років — 22 роки кріпаком, 10 років на засланні, 3 з половиною роки під наглядом жандармерії і лише 9 років вільним. І

за це коротке життя так багато дав Україні — бо не жив для себе, а для своєї «безталанної України». Шевченко був глибоко віруючою людиною, але за волю України він віддав би свою безсмертну душу. В «Заповіті» він каже:

Як понесе з України  
У синєє море  
Кров ворожу... отоді я  
І лани, і гори —  
Все покину і полигу  
До самого Бога  
Молитися... а до того  
Я не знаю Бога.

Джерела:

- Т. Шевченко: «Кобзар».
- В. Дорошенко: «Біографія Костомарова».
- Є. Онацький: «Українська мала енциклопедія».
- Р. Задеснянський: «Апостол української національної революції».
- «Книги битія», «Устав слов'янського общества».

## ТАРАС ШЕВЧЕНКО

\*\*

Мені однаково, чи буду  
Я жить в Україні, чи ні,  
Чи хто згадає, чи забуде  
Мене в снігу на чужині, —  
Однаковіснько мені!

В неволі виріс між чужими,  
І, не оплаканий своїми,  
В неволі, плачучи, умру,  
І все з собою заберу,  
Малого сліду не покину  
На нашій славній Україні,  
На нашій — не своїй землі.  
І не пом'яне батько в сином,  
Не скаже синові: «Молись,  
Молись, сину! За Вкраїну  
Його замучили колись!»

Мені однаково, чи буде  
Той син молитися, чи ні...  
Та не однаково мені,  
Як Україну злії люди  
Присплять, лукаві, і в огні  
Її, окрадену, збудять...  
Ох, не однаково мені!

## СЛОВО В ДЕНЬ МАТЕРІ

Щороку в другу неділю травня відзначаємо День Матері, який започаткувала в 1910 році американська жінка Анна Джарвис у Філадельфії.

Причиною відзначування Дня Матері було те, що згадана американка бачила невдячність супроти матерів не тільки дітей, а й громадянства. Бажаючи протидіяти цьому, Анна Джарвис задумала змінити людську байдужість на пошану і любов до матері, а саме: виявляти їй рік-річно прилюдну подяку та честь у спеціально визначені дні.

Думка відзначати День Матері скоро поширилась, і за короткий час організовано було Міжнародне Товариство для поширення цього звичаю по всіх країнах.

Між українцями День Матері вперше відзначила централія Союзу українок Канади в 1928 році. На заклик цієї централії та через зв'язок Союзу в рідним краєм День Матері почали відзначати і в Західній Україні — вперше в 1929 році. Натомість не було можливо поширити цей гарний звичай по цілій нашій батьківщині, бо в Наддніпрянській Україні була набагато тяжча неволя, ніж у Західній: тоді вже там панував безбожний режим смерті, голоду й рабства, ім'я йому — комунізм.

У День Матері ми висловлюємо нашу велику подяку і Небесній Опікунці й Заступниці всіх людей перед Богом — Божій Матері, Пречистій Діві Марії. Культ Богоматері був і є дуже розвинений в українському народі. З літописів знаємо, що наші князі будували церкви на честь Божої Матері, наприклад: князь Володимир Великий збудував величну церкву Благовіщення, що звалася Десятинною, а князь Ярослав Мудрий збудував церкву в честь Божої Матері над брамою Києва і покрив ту церкву позолоченою бляхою. Тому й ту браму називали Золоті Ворота. Також князь Ярослав Мудрий віддав український народ під опіку Божій Матері, і відтоді вона є Царицею України.

Почитали Божу Матір і запорозці, які після зруйнування Запорозької Січі вабрали з собою на еміграцію ікону Богоматері з січової церкви.

В честь Божої Матері побудовано на Україні дуже багато церков, намальовано багато ікон, численні з них чудотворні, складено багато-багато пісень та віршів. Згадаймо бодай пісню про те, як Божа Мати врятувала монастир у Почаєві від турків:

**Ой вийшла, вийшла  
Божая Мати,  
На хресті вона стала.  
Кулі вертала,  
Турків вбивала,  
Монастир врятувала.**

Дуже численні люди, а також і молюдь завдячують багато-багато добра Божій Матері. Тим то ми сьогодні, улаштувуючи День Матері, складаємо найщирішу подяку Пречистій Діві Марії за всі незмірні Божі ласки, які ми отримали від Бога за Її посередництвом. Сьогодні віддаємо Їй поклон і величаємо Її словами церковної пісні:

**Пречистая Діво Мати  
Нашого краю,  
З янголами і Святими  
Тебе величаю!**

Чудовий наш край Україна! Родючі землі, багатства не дають спокою рівним ворогам, які сотні років нападали й руйнували нашу батьківщину, але знищити її не можуть. Бо на її сторожі стояла і стоїть шляхетна українська Мати! Вона й сьогодні закована в жорстокі кайдани, але непоборна й не скорилась. Вона в тяжкій неволі, але час від часу дає про себе знати ворогам, висилаючи своїх дітей зривати кайдани.

Вона ще маленьку дитину хрестила, кладучи спати й учила молитви до Бога, хоч вороги висміювали й забороняли Її мову, її молитву, її любов до батьківщини. Але вона — та українська мати — змогла передати своїм діточкам най-



дорожчі духовні скарби, любов до ближнього. Вона вночі тихесеньким шепотом казала дітям, як молитись Богу і боротись за волю.

Боролись не тільки чоловіки, але й жінки, молоді хлопці й дівчата, віддаючи своє молоде життя за Рідний Край, за молитву і за рідну мову.

Українська мати виховала багато наших національних героїнь і героїв. У Східній Україні у час поміж двома світовими війнами, а згодом і по всій Україні шалів нечуваний в історії московсько-комуністичний терор. Там мордували без жодного суду, знищували духівництво, інтелігенцію і селян мільйонами.

Хоч Україна зазнала таких великих втрат в людях, та вона живе й бореться далі за свою незалежність, далі не дає ворогам спокою своєю національною свідомістю. А це тому, що там громадян виховують дійсно українські матері.

Наш народ ще з часів сірої давнини з глибини душі та серця шанує свою матір. А наш великий геній Тарас Шевченко багато років тому, ще перед Анною Джарвіс, з великою пошаною писав про наших матерів:

**ІВАН М. ЧИНЧЕНКО**

## **ЖЕРТВА В ІМ'Я ХРИСТА**

Було це в травні. Весна вступила в повні свої права. Вишневі садки на Полтавщині були, як молоко, білі від цвіту. Задушливі пахощі розквітлої акації виповнювали повітря. У вишневому прихоському садочку аж захлинався від опізу соловейко.

Прекрасні травневі ночі на Україні. Через розчинені вікна і двері будинку «Просвіти» імени Тараса Шевченка розносився спів по всьому селі; молодь сівала пісню «Тихо, тихо Дунай воду несе...», а один юнак своїм чистим, як кришталь, тенором перекривав усі голося.

З небесних висот, ніби всміхаючись від задоволення та насолоди красою природи українського села та його соковитого життя, ясно світив місяць.

**У нашім раї на землі  
Нічого кращого немає,  
Як тая мати молодая  
З своїм дитятчком малим.**

**Буває іноді дивлося,  
Дивуюсь дивом і печаль  
Охопить душу, стане жаль  
Мені її, і зажуруюсь,**

**І перед нею помолося  
Мов перед образом святим.**

В День Матері всі діти, молодь і дорослі висловлюють своїм матерям найщирішу подяку за їхню жертвенну й тяжку працю від коліски й до сьогодні. Наші матері — щирі доньки нашої Церкви і нашої батьківщини України. Вони прагнуть визволити нашу батьківщину з неволі та вірять: що не здійснили вони, те здійнять їхні покоління.

Тому ми не сміємо бути байдужими й забувати нашу прекрасну мову, пісню, культуру, а з ними й поневолену та закуту в кайдани Україну. Ми повинні всіма засобами допомагати розірвати ті безбожні кайдани та визволити нашу Матір-Україну з тяжкої неволі.

Тоді... І Мати усміхнеться — заплакана мати.

Не спиться в такі ночі. Отець Микола, молодий священник села Павлиш на Полтавщині, що минулого року в соборі міста Полтави прийняв священство, сидів у вітальні коло відчиненого вікна. Велич травневої ночі змусила молодого слугу Божого принути в глибоку задуму.

Окремі кадри з фільму його минулого життя проходили в його думках. І ось одна свіжа картина, олійні фарби якої ще не встигли висохнути. Всього-навсього два роки тому він був студентом Полтавської духовної семінарії... те таке веселе й міколи незабутнє бурсацьке життя. Як то він на Різдвяні й Великодні свята та під час літніх ваканцій приїжджав з Полтави до свого рідного села Павлиша. Разом з ровесниками, старшими й молодшими від нього, вечно-

рами співав пісні, витанцьовував українські народні танки... Вчив молодь українських пісень, козацьких та чумацьких дум... приготував концерти й театральні вистави. Аж усміхнувся з приємності, пригадавши, як то він виконував ролю Тимоша, молодого початкувочого сільського парубійка з воведілю Степана Васильченка «На перші гулі».

— Чи не рано водягнувся у священничу рясу? — питав сам себе о. Микола.

І аж жажнувся від такої думки...

— Прости, Господи! — шептав молитву молоденький панотець, — це спокуса.

— Молодий ти, дитино, моя, дуже молодий, — промовляв до нього перед святою ректор духовної семінарії о. Антоній. — Багато матимеш спокус у своєму житті, особливо в молодості. Та не падай у розпач. Христа теж спокушувало. Одне завжди пам'ятай, моя дитино: ти вибраний Господом Богом для особливої праці, завтра, в святу неділеньку, після ерейських свечень, ти станеш посудиною Божої благодаті, по неї будуть приходити до тебе голодні на духову поживу, і ти будеш давати їй їм; стомлені й обтяжені життєвими незгодами, — ти будеш потішати їх своїми теплими словами, ти будеш полегшувати їхнє життя. Ти одержиш силу Всевишнього, щоб передавати її слабшим. Ти будеш світлом у п'ятмі, що вказує шлях тим, які шукають його. Через тебе Господь буде очищати людські душі, ти станеш драбиною, що поєднує землю з небом. Кожний твій християнський вчинок і добре діло будуть давати тобі радість і душевне вдоволення, яких нема рівних від світського життя.

— Але понад усе пам'ятай, що ми живемо в дуже непевні й відповідальні часи, коли на нас, слуг Божих, Господь перекаже не лише частину свого хреста, а весь його тягар. «Мене переслідували і вас будуть переслідувати. Я терпів, і ви будете терпіти. Якою дорогою мене веди, такою і вас поведуть пізніше...»

Думки перебігали одна за одною, і новоприйнятому слугі Христового виноградника прігадалась хвилинка, як він стояв на колінах перед старцем-ректором і від насолоди його слів стікали по що-

ках крупні сльози... А в кутку гостинної кімнати, де відбувалась ця розмова, стояла на колінах його матуся-вдовиця і в напівзадумі теж плакала й молилась.

— Так, прекрасні вони, травневі ночі, на нашій Україні, — тяжко зідхнувши, думав о. Микола.

Стінний годинник відбив 12-ту годину ночі. До кімнати доносився гуркіт 12-годинного потягу, що через станцію Павлиш спішився з Одеси до Харкова.

Отець Микола прямував уже до своєї спальні. Проходячи мимо спальні своєї матусі, крізь розчинені двері бачив, що вона міцно заснула першим сном, а на устах її ніби відбивався легенький усміх радости, який він помічав у неї в церкві, коли говорив проповідь.

І знову перед його очима промайнув один кадр із фільму його висвяти: праворуч від іконостасу стояла на колінах його матуся... Її плечі здригалися від плачу радости, що дочекалась у своєму житті такої урочистої хвилини — її синок стає священником.

«Люба моя матусенько», думав о. Микола, «молодою ти залишилась вдовоцею... бідувала, тяженько бідувала, а нас залишилось четверо напівсиріт... Не захотіла одружуватися вдруге, своє життя присвятила для своїх діточок-півсиріт. Підійшов би до твого ліжечка і гаряче поцідував би, але не хочеться порушувати твого першого солодкого сну...»

Зупинився коло дверей своєї спальні. Молоденька дружина теж спала першим солодким сном, а в колиці, «розбацавшись», теж опав дев'ятимісячний синок. Підійшовши до колицки, усміхнувся, любуючись своїм синочком.

«Мій син!», думав отець Микола, «щастя ти моє, радосте ти моя». І сльози радости покотились по його обличчі.

— Ось вона — радість та солодкість християнської родини. Синочку мій, тобою виповнене моє життя. Дивні діла Твої, Господи! — філософував отець Микола.

Надворі почувися чийсь кроки. Насторожився. Підійшов до відчиненого вікна.

— Я до Вас, отченьку, — почув о. Микола незнайомий голос.

— Що сталось?

— Дуже тяжка і трагічна справа, от-

ченьку. Я з станції Павлиш. На станції вмирає один проїжджий чоловік-пасажи́р. В ім'я Христа священника просить. Я ходив до нашого містечкового отця настоятеля, відмовився, каже жінка, діти.

— А що ж то за хвороба така? — запитав отець Микола, — зараза якась?

— Лікар визнав чуму. Хворого перенесли до невеликого дерев'яного бараку, далеченько за станцією. Міліціонери стережуть і нікого не підпускають близько.

Посланець мовчав. Мовчав і отець Микола.

«Чума! Страшно й подумати. Та то й не моя парафія. Там же ближче є священник. Чому якраз за мною?» — думав отець Микола. Холодний піт обливав молодого слугу Божого виноградника. Тряслось усе його тіло.

«В ім'я Христа хворий просить священника», шептав молодий панотець. Мокрою стала його сорочка на спині.

«Але пам'ятай, дитино моя», чомусь пригадалися слова старця-ректора духовної семінарії, «хто любить своїх рідних і близьких більше, ніж Христа, той негідний Його.»

Отець Микола звів свої очі на Нерукотворний образ Спасителя і в думці благав: «Христе, Ти послав цей хрест мені, дай же мені сили нести його.»

— Іди на станцію і скажи, що я скоро шри́ду.

Побудити всіх, попроситись?.. Ні, то буде трагічна картина... ще можно не піти, ні... Господи, скріпи мої сили.

Взяв аркуш паперу і написав: «Мату-сю, страднице! Свідомий того, що це буде для тебе смертельним ударом... але я священник... Люба Галю! Одне благання до тебе: виховай синочка в християнському й національному дусі... Простіть, що спричинив вам стільки горя... Обнімаю всіх і гаряче цілую. Моліть-ся за мою грішну душу. Така Божа воля...»

Встав. Тихенько підійшов до спальні й подивився на синочка, який саме в го́й час махнув ручкою і — і сонний усміхався. Поточився... але вчасно схопився за одвірочок... «Господи, скріпи мої сили! Матінко Божа, не залишай їх...»

Надів рясу, взяв ключі від церкви і швидко вийшов. Як довго молився пе-

ред престолом, ніхто того не знає. Знайшов старенький епитрахиль... — нового шкода, буде спалений... Не робити зайвих витрат громаді, ще — чого доброго — будуть нарікати... Взяв Євхаристійного Христа з дарохранительниці і швидкими кроками пішов на станцію.

Зайшов до вартового по станції, той телефонічно запросив двох міліціонерів. Написали протокол... Молодий робітник Христового виноградника підписав зоб'язання, що не буде намагатись вертатись від хворого... що це він робить з доброї і неприсилуваної волі.

Переступивши поріг бараку, отець Микола заговорив до вмираючого:

— Ось Всевишній сподобав собі, щоб я до тебе прийшов... покайся в своїх гріхах, щоб з чистим сумлінням стати перед Престолом Всевишнього.

— Дорогенький панотче! Все своє життя я заперечував існування Бога, це не давало мені ані радості, ані спокою. Я поборював у собі все добре і служив злу. Але я відчув, що Господь жаліє мене і дуже часто й різними способами кликав мене до покаяння... і я вже був близьким до покаяння. Чим сильніше тягнуло мене до Господа, тм більше я догоджав злу. Я говорив, що не хочу жити по чужій волі, визнаю лише свою і роблю те, що я хочу. Тепер я зрозумів, що не за своєю волею я жив, а був слухняним невільникком зла, йому я корився, йому служив, і протягом свого життя вчинив багато зла, я переслідував Його... Дорогенький панотченьку, чи Господь простить мені те все? Господь же справедливий: за моє грішне життя і за мої вчинки я заслуговую на Його гнів і кару...

Отець Микола дивився у вічі вмираючому. Не страх, а жах був на його обличчі... «Що було б з цим чоловіком, коли б я відмовився прийти?», промайнула думка в отця Миколи... «Так, Господи, я відчув Твій голос, що кликав мене для спасіння цієї душі...»

— Дорогий мій брате, — ласкавим голосом відповів отець Микола, — Господь справедливий і милосердя Його невичерпанне. Господь бачить твоє страждання і розкаяння. Він пожалів тебе і прислав мене зняти з твоєї душі і з твого сум-

ліття весь тягар гріхів. З чистим сумлінням переходь у вічне життя. Господь прощає все вчинене тобою зло, як простив розбійникові на хресті на Голгофі в останню хвилину його життя.

— ... К сему же разрешаю тя от всіх гріхів твоїх во ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь! — говорив слова формули розгрішення.

Вмираючий поєднався з Євхаристійним Христом... Але принесеними Найсвятішими Дарами — Євхаристійним Христом о. Микола поділився з умираючим і з собою... З радістю на обличчі вмирав каятник, а о. Микола відчитував молитви на ісход душі.

Розкаяння великого грішника, і то з останню хвилину його життя, преоблазило о. Миколу. Він відчув, як далеко

відходить з його свідомости земне життя, як рвуться всі нитки, що зв'язували його з земним життям.

Через кільканадцять хвилин з радістю та усмішкою на устах відійшов у вічність хворий, а через два дні в тім же самім бараці на соломі переставився у вічність і отець Микола.

На третю ніч сотні людей з містечка Павлиш та з околичних сіл, на безпечній віддалі від бараку, з острахом спостерігали, як палахкотів барак-ізолятор, а густі клуби диму рівними, як свічка, стовпами піднімались до неба.

Була напрочуд гарна травнева ніч, але блідолиций місяць, що світив з небесних висот, на цей раз сховався за хмарку, щоб не бачити страждань матері-страдниці.

## ЛИСТУВАННЯ АРХИРЕЇВ

**«Попу распопу над попами попу—  
Попу Римському».**

**(Так насмішливо титулував Папу імператор Московії безбожник Петро І.)**

В листуванні Ватикану з Московською — колись оберпрокурорською, а тепер суродовською — церквою кардинал Зілленбрандс у відповідь на лист митрополита Ювеналія пише, між іншим, таке: «Берестейська унія не стала моделем для взаємин з православними церквами, проте «комплексна ситуація» з минулого гворить сьогоднішню дійсність, а Папа признає вашій (московській! — СК) православній церкві традицію Святого Володимира старовинної Київської Церкви»\*) (Підкреслення мої — СК.)

Отак з легенької руки Папа Ян-Павел II признає Московській церкві славу традицію Київської церкви. Хочеться вапитати:

— Святіший Архирею польського роду з українською (як писала «Амери-

\*) Софія Наумович у статті «Церква і Москва», «Свобода» з 10 січня 1980 р.

ка») кров'ю! За що Ви признаєте славу традицію нашої Київської церкви Московській церкві? За те, може, щоб Москва не сердилася на Вас за католицький патріярхат для «всєя Руси»? Якщо так, то хіба ж це співмірні речі, якими — без кривди для нас і без гріха для Вас — можна обмінюватися? Як можна міняти славу традицію Київську, що жила віками, за мертву «ідею фікс», яка ніколи живою не стане, бо для «всєї Руси» вона чужа, несприйнятлива, нестерпна?!

Хіба ж це по-християнському признавати для брехуна-шахрая те, що він за симонію для себе вициганив? Хіба можна признавати злодієві те, що він украв, чи бандитові те, що він розбоєм заграбив, ставши закривавленим чоботом на шию своєї жертви? Що ж то чекає Церкву Христову, якщо будемо такими

критеріями святу правду важити і вимірювати справедливість Божу? Хіба ж Вам не відомо якими антихристоськими хитрощами і лукавством виманила Московська церква для себе традицію Київської церкви за шури соболіні в торгашів царгородських, Ваших собратів?

Московія — і біла, і червона — з її церквою одерла Україну нашу з усього догола, як липу облупила: розкрадала і розкрадає культуру нашу тисячолітню та безцінні скарби надбань поколінь наших. Присвоїла собі історію Київської Русі і всю славу її. Колись землю нашу українську цария-шельма своїм коханцям роздавала, поробивши предків наших батраками, а тепер насильницька державна панщина заграбіла нашу землю, зруйнувала наші приватні господарства — на безправних рабів нас обернула під демонським стеженням кагебешників і компартійних підганяйлів.

Відреставрування традиції нашої Київської УАПЦеркви 1921 року коштувало нам упродовж 20-их і 30-их років силу-силенну обіраного життя наших страдників: понад тридцять єпископів, понад десяток тисяч богослужителів, мільйонів вірних, тисячів інтелігенції, сім мільйонів селян заморених голодом і двічі стільки засланих на Сибір на торгу, на повільну смерть у холоді, голоді й муках! Тож признавати Московській церкві традиції нашої Київської церкви — як це робите Ви — ми не можемо. Не можемо! Зробити це означало б: відректися від усього свого найріднішого, найсвятішого і від себе самих; забути покоління й покоління предків наших, які творили цю традицію, закріплювали її у свідомості, збагачували та передавали з роду в рід.

Задобрювання підсолодженими листами сатани в подобі юродів-ювеналів церкві добра не вчинить і слави Вам не прибавить. Сатана бо янголом не стане і всі намагання досягнути такого чуда — марні. Чому б, натомість, не робити християнського добродійства, що в спроможностях Ваших і в безпосередній залежності від Вас... Чому б не розпорядитися кардиналові Вишинському від Вашого імені та й по-християн-

ському, по правді Христовій віддати українцям греко-католикам у Польщі їхні церкви, якими не по правді користуються поляки, які служать за комори та будинки для зберігання різного хламу, які свідомо плюндрують вандалами, засліплені національною гординою і ненавистю до національних меншин, що присудом лукавої долі опинилися в кордонах Польщі? Нащо поляки-католики вандалськими вчинками ставлять себе в один ряд із безбожними хуліганями — большевиками? Це ж обов'язок Церкви впливати християнськими порадами на вірних католицького костьола в Польщі, щоб вони викорінювали з своїх душ злобу, шовінізм і ненависть до українців, до їх мови і віри; щоб не переслідували українців у Польщі, бо опинилися вони там не з добра-розкоші. Нащо заганяти в конспірацію українців проти їх волі, тобто — ховатися зі своєю національністю, мовою, вірою? Це Польщі слави не звеличить і добра не принесе.

Розрідження загуслого національного і релігійного антагонізму, викорінювання національної гордині, сліпого шовінізму, злодіянь, ненависти, нелюдяности, упереджень — це шляхетні й угодні Богові вчинки, що гріли б наші душі радістю і надією на краще і справедливіше завтра Польщі й України. А листування (в щирість якого ніхто не вірить) Ватикану з Москвою нас морозить і надію нашу вбиває, бо — сатані не суджено янголом бути!

2.2.1980.

**С. КРАВЕЦЬ**

**Примітка автора.** Це написано було засвіку в 1980 році як реакція на ватикансько-московські дипломатичні шуримури і листування, що за життя кард. Вишинського, але зміст написаного не втратив актуальности, а те, що стосувалося кард. Вишинського, такою самою мірою стосується нині його намісника — кард. Глемпа, бож ставлення поляків до українців у Польщі ні в чому не покращало. Взагалі ж — Ватикан з Москвою не перестають бавитися Україною, як футболісти м'ячем: Ватикан українців католицить, Москва їх «православить», а з України кров стікає...

9.2.84.

**С. К.**

# ДИВОВИЖНЕ ПОСЛАННЯ

Духовенство і вірні нашої Церкви, які читали або чули останнє «Великоднє Архипастирське Послання», проголошене з датою 8-го травня 1983 р. колишнім архієпископом нашої Церкви Петром та єпископом Іосифом, були, напевно так само здвовані і стривожені, як і я — і формою, і змістом того писання.

Тяжко зрозуміти, в якому фізичному і душевному стані знаходився автор чи автори пишучи це «послання» і на кого воно було розраховане. Але викладені в ньому думки не тільки не відповідають історичній правді, а являються доказом глибокої душевної кризи автора чи авторів.

Так вони твердять, що Св. Апостол Андрій Первозваний «благовістив у Київській Русі-Україні зі своєю Місієюною групою. І закопав (!) хрест на Київській горі. Київські князі його Благовістя прийняли дуже мило. Та взагалі на Києві немає й краплі невинної крові. І Святий Апостол Андрій сказав до них:

Істинно, Істинно кажу вам, ви приймете Віру Господа нашого Ісуса Христа. І ваш нарід буде великим і славним Християнським Місієйним Народом. І ваша країна забудується Божими Церквами і Манастирями. А це місто Київ — стане: МІСТОМ ПРЕМУДРОСТІ БОЖОЇ. Ваш нарід щирий, добротолубний і відважний, але надто довірливий і до тих, які опановані лихими силами. І тому наступлять часи, що ваш нарід упаде до диявольської неволі. І ваші майбутні покоління терпітимуть муки і страждання не менше, ніж жидівський нарід. А пізніше, через огненні зміни на Землі, у яких ваш нарід буде ведучим Християнським Народом, і він осугне волю і Благодать Господа нашого Ісуса Христа на віки вічні».

«Після цього, кажуть автори «послання», «київські князі поклонилися і подякували благовісникам. А деякі з них прийняли Християнство й охрестилися. А тому що Св. Апостол Андрій Первозваний благовістив у Київській Русі-

Україні, наша Свята УАПЦ/С є Апостольською Церквою. І яка до того і Відроджена Апостольським чином, у Києві, 1921-го Християнського року. І яка невдовзі у своїй вільній Православній Суверенній Україні буде мати свого Патріярха».

Всім нам, православним християнам, відомо, що Св. Апостол Андрій Первозваний проповідував Слово Боже на початку першого століття нашого літочислення. І, згідно переказів, що дійшли до нас, він дійсно був на горах, де пізніше постало місто Київ. Але він не «благовістив», як твердять автори «Великоднього послання», і не міг благовістити у Київській Русі-Україні. Бо ні Русі-України, ні самого міста Києва тоді ще й на світі не існувало. Вони з'явилися шойно 800 (вісімсот) років пізніше. Так само, звичайно, не було ще на світі тоді і київських князів, до яких міг би промовляти Св. Апостол Андрій Первозваний.

Отже, всі твердження автора чи авторів «Воликоднього послання» про благовістування Св. Апостола Андрія Первозваного в Київській Русі-Україні та про його особисте звернення до київських князів — це витвір їхньої власної фантазії. І коли ці твердження можна пояснити (але не виправдати) незнанням історії, то вже ніяк не можна зрозуміти яким чином автор чи автори відважились подавати свої власні слова-пророцтво за слова-пророцтво Св. Апостола Андрія Первозваного в його, витвореному ними, зверненні до київських князів?!

Приписуванням своїх власних слів чи думок Св. Апостолові автор чи автори «послання» проголошують себе рівноапостольними.

Як можна пояснити такі вчинки?

Над цим слід глибоко застановитись усім слухачам і читачам цього дивовижного послання та всім вірним багатостраждальної Української Православної Церкви.

**Православний українець**

За благословенням Преосвященного Владики ІЗЯСЛАВА,  
Єпископа Чигиринського,

## ВЕЛИКИЙ ВІДПУСТ — ПРОЩА

в церкві Преп. Антонія Печерського — на перехресті польових доріг 25 N і 700 E коло міста Кнох, Indiana, за 6 миль від гайвею ч. 30 — відбуватиметься від понеділка 14 травня 1984 року до неділі 20 травня включно.

Починаючи з понеділка, Літургії о 9 год. ранку, вечірні о 7 год. вечора та молебні й акафісти за здоров'я і панахиди за спочилих. Щоранку сповідь і Св. Причастя.

Пожертви на монастир Преп. Антонія і на молитви слати:  
St. Anthony Ukrainian Orthodox Church  
RR 2, Box 261, Кнох, Indiana 46534

До спільних молитов за український народ сердечно за-  
прошує Вас — **Мала Рада УАПЦ (Соборноправної) в США**

### ДО МОНАСТІРЯ ПРЕПОДОБНОГО АНТОНІЯ ПЕЧЕРСЬКОГО В НОКС

16-го травня 1984 р.

З нагоди свята Преподобного Антонія Печерського і Великого Відпусту, від імені Парафіяльної Ради Свято-Михайлівської парафії Нью-Йорку сердечно вітаємо Преосвященнішого Єпископа ІЗЯСЛАВА, голову Малої Ради — о. О. Биковця, Малу і Велику Ради УАПЦ (Соборноправної), усіх парафіян і гостей з храмовим святом!

Бажаємо і далі успішного і славного продовжування заповітів Преподобного Антонія Печерського, розвитку і слави рідній Церкві, об'єднання усіх Православних Церков у світі та щасливого життя Богом бережених: Українського Народу і Америки!

Разом з Вами підносимо молитви вшанування пам'яті Святих Митрополитів Київських ВАСИЛЯ і МИКОЛАЯ, за здоров'я усіх парафіян і за спокій душ спочилих родичів.

Висилаємо пожертви: М. Нешта і З. Туркало по 25.00 дол; отаман І. Лютий-Лютенко 100.00 дол.

Голова Парафіяльної Ради:

**інж. З. Туркало**

Голова Контрольної Комісії:

**інж. М. Нешта**

Отаман **І. Лютий-Лютенко**

По дорученню підписав: інж. М. Нешта  
П.С. Особливо мені радісно вітати Йо-  
го Преосвященство Єпископа ІЗЯСЛА-

ВА, з яким у свій час ми разом будували заводи у Запоріжжі на Дніпрі. М. Н.

15.5.1984

Монтреаль

Дорогі!

Одержав запрошення на Великий Відпуст-Прощу. Сердечно дякую, та, на жаль, не можу взяти участі: літа по-важні і до того хворію. Жалкую. Але з ласки Божої ще працюю при громаді.

Оце недавно зробили великий портрет Великомученика Митр. Василя та примістили на стіні поруч Арх. Миколи, який визнавав його за відновителя нашої рідної Церкви — УАПЦ, а напроти нього — портрет митрополита, який не визнавав, а тепер хай сльози витирає.

Вкладаю скромний дар 5.00 дол. — згадайте моїх батьків Павла і Секлету, Царство їм небесне.

Мої найкращі побажання о. Биковцю.  
З пошаною і привітанням —

**А. Степовий**

Христос воскрес!

Христос воскрес!

Христос воскрес!

На многі літа в ім'я Христове

Зустрічатъ святее Воскресіння Христове!

Поздоровляю з святим празником Св Антонія, Первоначальника монашества і висилаю на молитви і на свічку. Прощу помолитися за здоров'я мого мужа Івана, що вже дев'ять місяців у лікарні за упокою рідних. Прощу притати убогу лепту 10 долларів.

**Анна Іл. Власюк**

## РІЗДВЯНИЙ ДАР НА УАПЦ

Сергій і Людмила Онішко	10.00
паніматка Ольга Губаржевська	10.00
Микола і Євдокія Литвиненко	30.00
Марія Остапенко	10.00
Марія Миколаєнко	20.00
отаман Іван Лютий-Лютенко	10.00
паніматка Ніна Ковтун	10.00
Галина й Микола Пашенко	10.00
д-р Володимир Іванович	50.00
паніматка Марія Канюха	25.00
Софія Мозер	15.00
Анна Власюк	5.00
Мотрона Зінченко	5.00
сотник Петро Войновський	10.00
проф. Іван Павелко	10.00
Марія Вожаківська	25.00
Євгенія Вовченко	20.00
Михайло Нагірний	10.00
Антін Кущинський	10.00
д-р Василь і Лариса Приходько	10.00
Марія Стрілець	10.00
Іван і Ганна Шкурко	20.00
Євдокія і Василь Долинський	20.00

## ПОЖЕРТВИ НА МАНАСТИР ПРЕП. АНТОНІЯ ПЕЧЕРСЬКОГО

Отаман Іван Лютий-Лютенко	\$100.00
Рудольф і Ольга Федорович (на вічне поминання родичів)	100.00
Кіра Цареградська (на вічне поминання проф. Вадима Стеценка)	50.00
інж. Митрофан Нешта	25.00
сотник Петро Войновський	10.00

## ПОЖЕРТВИ НА МОЛИТВІ (під час Великого відпусту)

д-р Володимир Іванович	20.00
Ольга Садова	20.00
Григорій і Ірина Приходько	15.00
Віра Булат	10.00
Василь і Антоніна Слободян	10.00
Антоній Кущинський	10.00
Анна Власюк	10.00
А. Степовий (канадських)	5.00

## ВЕЛИКОДНІЙ ДАР 1984 Р.Б.

Микола й Марія Салій	50.00
Григорій Сидорець	7.00
Антін Кущинський	10.00
проф. Іван Павелко	10.00
Марія Остапенко	10.00
Пилип Товбушенко	10.00
Яків і Лідія Гончарів	25.00

Теодор і Марія Хохітва	10.00
Лаврін Черко	10.00
Трифон і Олександра Фещенко	10.00
Іван і Євдокія Пономаренко	10.00
Петро Воскобійник	5.00
Мотрона Зінченко	5.00
Євдокія Карпенко	5.00
Григорій і Софія Самійленко	10.00
паніматка Марія Канюха	20.00
протодиякон Микола Бринь	20.00
д-р Володимир Іванович	30.00
інж. Митрофан і Йоланда Нешта	25.00
Павло й Марія Павленко	20.00
Нагірний Михайло	10.00
Долинський Василь і Євдокія	20.00
Литвиненко Микола і Євдокія	20.00
Олекса Відан	200.00
Шкурко Іван і Ганна	20.00
Вовченко Євгенія	20.00
Стрілець Марта	20.00

## ТАРІЛКА НА МАЛУ РАДУ

Парафія св. ап. Андрія в Детройті, Міч.  
у Вербну Неділю — 62.00 дол.

## ЗА ПРОДАНІ ЖУРНАЛИ

За ч. 170-171: Детройт, Міч. — 18.00  
дол.; Флінт, Міч. — 5.00 дол.

## ЗАКУПЛЕНО ЖУРНАЛИ

Ч. 169 — 25 штук, ч. 170-171 — 20  
штук і різних — 19 штук, разом на суму  
\$64.00 — пані Катерина Захочайко і роз-  
зіслала їх своїм коштом на різні адре-  
си. Щира подяка від В-ва «ПУ»!

## НА ПРЕСФОНД ЖУРНАЛА «ПУ»

Детройт, Міч. У пам'ять Феодосії й  
Івана Чернявських зібрано на поминках  
після панахиди 9 червня 1984 р. Б. суму  
40.00 дол. Збирала сестра Віра Булат,  
а пожертви склали: Леонтій Тимошенко  
11 дол., прот. Ол. Биковець 5 дол., Ніна  
й Василь Гарасимів 5 дол., Віра Булат  
5 дол., Василь Вашенко 5 дол., Пилип  
Гриценко 5 дол., Марія Чепік 2 дол.,  
Олександра Ковальська 1 дол.

Мілльвілл, Н. Дж. проф. Іван Павелко  
5 дол.

## ПЕРЕДПЛАТА ЖУРНАЛА «ПУ»

Євдокія Карпенко за 1983-84 рр. —  
10.00 дол.; Мотрона Зінченко за 1984 р.  
— 5.00 дол.

Сердечне спасибі всім шановним жер-  
тводавцям на потреби УАПЦ.

Скарбник Малої Ради —

священик Мирон Безкровний